C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-646/24 Judecătoria Soroca sediul Central
1-23095494-03-21rji-19072024 Judecător L.Popescu

D E C I Z I E
În numele Legii
17 octombrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Angela Revenco, Ruslana Burdeniuc

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, și de către condamnatul Ixari Maxim, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 26.04.2024, prin care a fost admisă plângerea condamnatului **Ixari Maxim** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30.05.2018, Ixari Maxim a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c),d), art.287 alin.(3), art.151 alin.(1), art.84 alin.(1) CP la 4 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4ani, în baza art.90 CP.

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 04.06.2020, sentinţa Judecătoriei Drochia sediul Central din 30.05.2018 a fost casată, Ixari Maxim fiind condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c),d), art.287 alin.(3), art.151 alin(1), art.79, art.84 alin.(1) CP la 4 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare a pedepsei s-a calculat din 04.06.2020, cu includerea în respectivul termen a termenului de deținere în stare de arest în perioada 06.01.2018-30.05.2018 și 08.04.2020-04.06.2020.

Prin sentinţa Judecătoriei Drochia, sediul Central din 09.01.2020, Ixari Maxim a fost condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale.

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 23.06.2020, sentinţa Judecătoriei Drochia sediul Central din 09.01.2020 a fost casată, Ixari Maxim fiind condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP la 1 an 8 luni închisoare, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27.04.2021 s-a dispus casarea parțială a deciziei Curţii de Apel Bălţi din 23.06.2020 în latura penală în partea stabilirii pedepsei, Ixari Maxim fiind recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) CP, prin aplicarea prevederilor art.70, art.79 CP și art.364[1] CPP, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 an 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 22.04.2021, în baza art.84 alin.(4) CP, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 23.06.2020 și decizia Curții de Apel Bălți din 04.06.2020, lui Ixari Maxim i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin sentinţa Judecătoriei Drochia sediul Rîşcani din 29.12.2021, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07.06.2022, Ixari Maxim a fost condamnat în baza art.186 alin.(4) CP la 4 ani închisoare. Conform art.84 alin.(4) CP, prin cumul parțial de sentințe, i s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei, stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 09.01.2020, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 29.11.2022, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30.01.2023, în temeiul art.84 alin.(4) CP, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 04.06.2020, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27.04.2021 și prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07.06.2022, lui Ixari Maxim i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Începutul termenului - 08.04.2020. Sfârșitul termenului - 13.11.2025, condamnatul Ixari Maxim fiind deținut în Penitenciarul nr.6 Soroca.

La 04.07.2023 în Judecătoria Soroca sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Ixari Maxim împotriva administrației instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul a indicat că, s-a deținut în Penitenciarul nr.2 Lipcani, Penitenciarul nr.11 Bălți și ulterior în Penitenciarul nr.6 Soroca în

condiții de detenție precare. A indicat că, s-a deținut în celule supraaglomerate și nu sunt respectate patru metri pătrați pentru un condamnat. Celulele au pereții cu mucegai, sunt diferite insecte parazitare, ventilarea în celule lipsește, lumina este slabă, accesul la apă este limitat, asistența medicală este precară, iar calitatea hranei este rea.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024, s-a admis parțial plângerea condamnatului Ixari Maxim împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale și termenul pedepsei definitive de 6 ani închisoare, stabilit lui Ixari Maxim prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 29.11.2022, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30.01.2023, s-a redus în total cu 348 zile.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28.05.2023 s-a casat încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024, fiind dispusă rejudecarea cauzei în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 16.04.2024, s-a admis plângerea condamnatului Ixari Maxim împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Ixari Maxim a fost deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioadele 08.04.2020-05.10.2020, 06.11.2023-20.11.2023 - în total 194 zile, în Penitenciarul nr.2 Lipcani în perioada 05.10.2020-07.07.2021 - în total 275 zile, în Penitenciarul nr.13 Chișinău, în perioada 07.07.2021-16.08.2021- în total 40 zile și în Penitenciarul nr.6 Soroca, în perioada 16.08.2021-06.11.2023, 20.11.2023-21.02.2024 și 05.03.2024-18.06.2024 - în total 1010 zile, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Ixari Maxim, cu 46 zile, pentru perioada de 230 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, și cu 129 zile, pentru perioada de 1290 zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca și Penitenciarul nr.2 Lipcani, cu calcularea a 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, iar în total cu 175 zile.

În privința perioadei rămase de 4 zile, calculate în condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 6 ani închisoare, stabilit lui Ixari Maxim, prin încheierea Judecătoriei Soroca din 29.11.2022 modificată prin decizia CAB din 30.01.2023, s-a redus cu 175 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473[4] alin.(3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară urma să informeze instanța de judecată despre executarea încheierii.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Ţîmbaliuc, solicitând casarea actului judecătoresc contestat ca fiind neîntemeiat, motivându-se că instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 CEDO în cazul condamnatului Ixari Maxim.

În acest sens recurentul a menționat, că la examinarea pretențiilor invocate de Ixari Maxim, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care este deținut condamnatul, or, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux dc amănunte condițiile care sunt asigurate lui Ixari Maxim pe parcursul deținerii în instituția respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreținere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condițiile de detenție ca inumane sau degradante.

Invocă recurentul, că norma de spațiu cu care a fost asigurat Ixari Maxim corespunde standardelor statuate, condițiile materiale de detenție fiind satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO.

Menționează recurentul, că pe parcursul deținerii în Penitenciarul nr.6 Soroca, Ixari Maxim, nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului în care s-a deținut, cu referire la neconformitatea condițiilor de detenție.

Consideră, că pe perioada detenției, condamnatul Ixari Maxim nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenției, iar instanța la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

În viziunea recurentului, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs și de către condamnatul Ixari Maxim care a solicitat, casarea încheierii, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În susținerea poziției a invocat, că toată aceasta perioadă de timp a fost deţinut în condiții inumane şi degradante, care grav i-a afectat starea sănătăţii, or, în Penitenciarul nr.11 Bălţi şi Penitenciarul nr.6 Soroca nu se respectă limitele

stabilite prin ordinul Ministerului Justiţiei nr.576, nu se ţine cont de standardul minim de 4 m.p. Celulele unde a fost deţinut erau şi sunt supraaglomerate. Condiţiile sunt grele, toate hainele personale le spăla personal cu mânele, în celulă, cu apă rece. Hainele le uscau în veceu sau la fereastră. Luând în consideraţie faptul că blocul sanitar lavoarul şi viceul se afla tot în celulă, nefiind separate cu un perete distinct şi neavând legătură directă cu vreun sistem de ventilare, în celule predomina umezeală, ceea ce conturează condițiile inumane de detenție. Accesul la baie este limitat, o dată pe săptămână, conform orarului stabilit.

Menționează, că instanţa de fond nu s-a expus asupra plângerii suplimentare înaintate pentru perioada din 06.01.2018 până la 30.05.2018, perioadă în care s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălţi. Consideră, că încheierea emisă urmează a fi casată.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 17.10.2024, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe la caz n-au fost depuse.

Verificând temeinicia argumentelor invocate în cererile de recurs în raport cu materialele prezentate și prevederile legii, ascultând opinia părților, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, iar recursul condamnatului Ixari Maxim urmează a fi admis, din alte motive, în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, casând parțial încheierea contestată, cu pronunțarea în această parte a unei noi soluții.

Astfel, apreciind argumentele plângerii înaintată de condamnatul Ixari Maxim cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit, că Ixari Maxim a fost deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioadele 08.04.2020-05.10.2020, 06.11.2023-20.11.2023 - în total 194 zile, în Penitenciarul nr.2 Lipcani în perioada 05.10.2020-07.07.2021 - în total 275 zile, în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 07.07.2021-16.08.2021 - în total 40 zile și în Penitenciarul nr.6 Soroca, în perioada 16.08.2021-06.11.2023, 20.11.2023-21.02.2024 și 05.03.2024-18.06.2024 – în total 1010 zile, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat

persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada detenției și executării pedepsei, în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioadele 08.04.2020 - 05.10.2020, 06.11.2023-20.11.2023, în Penitenciarul nr.2 Lipcani în perioada 05.10.2020-07.07.2021, în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 07.07.2021-16.08.2021 și în Penitenciarul nr.6 Soroca, în perioada 16.08.2021-06.11.2023, 20.11.2023-21.02.2024 și 05.03.2024-18.06.2024, Ixari Maxim nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiţii a executării detenției.

Or, potrivit datelor prezentate, Ixari Maxim s-a deținut:

-în penitenciarul nr.11 Bălți: - în perioada 15.04.2020-24.04.2020, în celula nr.30, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 14,65m^2, unde blocul sanitar constituie 1,65 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,15x0,95m. Cifra deținuților-o persoană; - în perioada 24.04.2020-29.04.2020, în celula nr.15, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 16,51m2 , unde blocul sanitar constituie 1,00 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,01x0,95m. Cifra deținuților a variat între 1 și 3 persoane; - în perioada 29.04.2020-05.06.2020, în celula nr.11, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 25,70 m^2 , unde blocul sanitar constituie 2,10 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,03x0,99m. Cifra deținuților a variat între 10 și 12 persoane; -în perioada 05.06.2020-13.07.2020, în celula nr.07, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 23,47m2 , unde blocul sanitar constituie 1,95 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,00x0,99m. Cifra deținuților a variat între 3 și 4 persoane; - în perioada 13.07.2020-15.07.2020, în celula nr.60, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 33,04 m^2, unde blocul sanitar constituie 2,70 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,06x1,20m și 1,06x1,20m. Cifra deținuților - 8 persoane; -în perioada 15.07.2020-18.07.2020, în celula nr.08, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 16,58 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,53 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,01x0,98m. Cifra deținuților - 4 persoane; -în perioada 18.07.2020-30.07.2020, în celula nr.07, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 23,47 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,95 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea

geamului: 1,00x0,99m. Cifra deținuților a variat între 3 și 4 persoane; -în perioada 30.07.2020-04.08.2020, în celula nr.11, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 25,70m2 , unde blocul sanitar constituie 2,10 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,03x0,99m. Cifra deținuților - 12 persoane; - în perioada 04.08.2020-14.09.2020, în celula nr.60, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 33,04 m^2, unde blocul sanitar constituie 2,70 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,06x1,20m și 1,06x1,20m. Cifra deținuților a variat între 4 și 8 persoane; -în perioada 14.09.2020-05.10.2020, în celula nr.48, cu suprafață totală a spațiului de detenție de 16,28m2 , unde blocul sanitar constituie 1,44 m^2, fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,14x1,16m. Cifra deținuților-4 persoane; - în perioada 06.11.2023-20.11.2023, nu sunt date;

-în Penitenciarul nr.13 Chișinău Ixari Maxim s-a aflat în detenție în următoarele perioade de timp: - în perioada 07.07.2021-16.08.2021, în celula nr.118, cu suprafața totală de 9,6 m^2;

-în Penitenciarul nr.6 Soroca Ixari Maxim s-a aflat în detenție în următoarele perioade de timp: -în perioada 16.08.2021-29.09.2021, în sectorul nr.12, secția/celula nr.5, cu suprafața de 6,4m^2, în care se deținеau 3-4 persoane; -în perioada 29.09.2021-19.01.2022, în sectorul nr.12, secția/celula nr.4, cu suprafața de 7m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 19.01.2022-04.02.2022, în sectorul nr.6, secția/celula nr.13, cu suprafața de 12,95m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 04.02.2022-01.09.2022, în sectorul nr.12, secția/celula nr.10, cu suprafața de 14,60 m^2, în care se deținеau 5-6 persoane; -în perioada 01.09.2022-21.10.2022, în sectorul nr.12, secția/celula nr.7, cu suprafața de 6,4m^2, în care se deținеau 3-4 persoane; -în perioada 21.10.2022-15.02.2023, în sectorul nr.12, secția/celula nr.4, cu suprafața de 7m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 15.02.2023-20.03.2023, în sectorul nr.12, secția/celula nr.6, cu suprafața de 6,4m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 20.03.2023-27.03.2023, în sectorul nr.12, secția/celula nr.9, cu suprafața de 35m^2, în care se deținеau 5-6 persoane; -în perioada 27.03.2023-16.05.2023, în sectorul nr.12, secția/celula nr.6, cu suprafața de 6,4m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 16.05.2023-06.11.2023, în sectorul nr.12, secția/celula nr.11, cu suprafața de 16,40 m^2, în care se deținеau 4-6 persoane; -în perioada 20.11.2023-11.01.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.10, cu suprafața de 14,60 m^2, în care se deținеau 5 persoane; -în perioada 11.01.2024-31.01.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.7, cu suprafața de 6,4 m^2, în care se deținеau 3 persoane; -în perioada 31.01.2024-21.02.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.4, cu suprafața de 7m2 , în care se deținеau 4

persoane, -în perioada 05.03.2024-18.04.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.4, cu suprafața de 7m^2, în care se deținеau 4 persoane, -în perioada 18.04.2024-26.04.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.9, cu suprafața de 35m^2, în care se deținеau 6 persoane, -în perioada 26.04.2024-20.05.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.10, cu suprafața de 14,6 m^2, în care se deținеau 4 persoane, -în perioada 20.05.2024-28.05.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.12, cu suprafața de 16,6 m^2, în care se deținеau 4 persoane și -în perioada 28.05.2024-18.06.2024, în sectorul nr.12, secția/celula nr.4, cu suprafața de 7m^2, în care se deținеau 2 persoane;

-în Penitenciarul nr.2 Lipcani Ixari Maxim s-a aflat în detenție în următoarele perioade de timp: -în perioada 05.10.2020-07.07.2021, sectorul separat ,,Carantină-Izolator disciplinar", celula nr.44, cu suprafața totală de 32m^2, fără a fi luat în calcul suprafața blocului sanitar, dimensiunea geamurilor 1,20x1,5m. Cifra deținuților-9 persoane.

Colegiul penal consideră că judecătorul de instrucție just a stabilit, că administrația instituției penitenciare nr.11 Bălți și nr.13 Chișinău nu au dat răspuns la toate pretențiile indicate în plângerea condamnatului Ixari Maxim și anume: 1) în Penitenciarul nr.11 Bălți - nu s-a prezentat informație, pentru perioada 06.11.2023-20.11.2023, privind numărul celulelor, în care s-a deținut condamnatul, suprafața acestora, numărul persoanelor, care s-au deținut în celule împreună cu Ixari Maxim, numărul paturilor din celule; 2) în Penitenciarul nr.13 Chișinău - informația cu privire la suprafața celulelor se referă doar la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare. Totodată instituția penitenciară a omis să prezinte date cu privire la numărul de paturi amplasate în celule la care s-a făcut trimitere.

De asemenea, corect instanța a statuat, că în raportul prezentat de administrația Penitenciarului nr.6 Soroca condamnatul Ixari Maxim s-a deținut în diferite celule, suprafața locativă care i-a revenit unui condamnat, ținând cont de numărul maxim de deținuți, contravine Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că, ,,fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii".

Colegiul penal similar instanței de fond reiterează, că studiind raportul prezentat de către administrațiile instituțiilor penitenciare, s-a stabilit că, nu au fost prezentate informații cu privire la numărul celulelor, suprafața acestora, numărul de condamnați deținuți, în care a fost deținut Ixari Maxim în Penitenciarul nr.13 Chișinău, prin urmare se va da credibilitate invocărilor condamnatului aduse în plângerea înaintată, or, deși administrația Penitenciarului nr.13 Chișinău în rapoartele sale a indicat perioada, numărul, suprafața totală și locuibilă a celulei în

care s-a deținut Ixari Maxim, însă nu a fost indicat numărul condamnaților, care s-au deținut în perioadele vizate, în celulele date, fiind indicat doar locuri preconizate, fapt ce împiedică de a stabili suprafața locativă care i-a revenit unui condamnat.

De asemenea, corect s-a reținut și faptul, că condamnatul Ixari Maxim s-a deţinut în Penitenciarul nr.6 Soroca în sectorul nr.12 și 6, în mai multe celule, cu suprafața per persoană de sub limita de 4 m2, astfel reieșind din datele prezentate, în Penitenciarul nr.6 Soroca condamnatul s-a deţinut în condiţii unde nu se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m2, fiind astfel apreciate veridice plângerile condamnatului despre deținerea în condiții de supraaglomerare în Penitenciarul nr.6 Soroca, or, doar în perioada 19.01.2022-04.02.2022, 20.03.2023-27.03.2023, 18.04.2024-26.04.2024, 20.05.2024-28.05.2024 condamnatului i-a fost asigurat spațiul minim pentru detenție, revenindu-i în această perioadă suprafața per condamnat de 4,31 m^2, 5,83 m^2 și 4,15 m^2.

Similar instanței de fond se reține că, condamnatul Ixari Maxim s-a deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălți în mai multe celule și reieșind din datele prezentate, spaţiul locativ per persoană în celulele indicate, nu a fost respectat de 4 m2, iar referitor la respectarea minimului de suprafață destinat condamnatului Ixari Maxim în perioada detenției în Penitencirul nr.2 Lipcani, se atestă că acestuia i-a revenit 3,55 m2, fiind astfel deţinut în condiţii unde nu se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m^2.

Colegiul penal consideră întemeiată și constatarea instanței de fond vis a vis de faptul, că pe parcursul detenției condamnatul s-a deținut în celule populate cu diferite insecte, şi apreciază critic cele invocate de către reprezentantul administrației penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează trimestrial de către agent economic specializat, conform contractului încheiat. Chiar dacă administrația a prezentat contracte respective şi actele, care ar confirma că într-adevăr trimestrial a fost efectuată cât deratizarea cît şi dezinfectarea încăperilor, nu se poate constata că celule nu sunt populate cu diferite insecte. Referitor la alegațiile condamnatului, precum că în celule umiditatea era ridicată şi mucegai, pe pereți, Colegiul penal le apreciază ca fiind întemeiate or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului.

Sunt fondate și statuările instanței de fond privitor carențele admise la asigurarea cu medicamente și asistență medicală, or, potrivit Raportului elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei de monitorizare efectuate la Penitenciarul nr.6 Soroca la 14.12.2023, accesul la aerisirea naturală este satisfăcător, circulația aerului din încăpere era asigurată prin geamuri. Sistem de ventilare nu există. Din cauza plasării unui număr mare de deținuți în unele celule pe pereți este mucegai, iar aerul este greu de respirat, existând riscul

îmbolnăvirii persoanelor plasate în aceste spații. Există probleme grave privind condițiile igienice din spațiile de detenție, în multe celule fiind prezent mucegaiul. În unele celule umiditatea era ridicată. Serviciul medical al Penitenciarului nr.6 Soroca nu corespundere cu standardele naționale de funcționare, nu dispune de autorizație sanitară şi nu este acreditat. CpPT își exprimă îngrijorarea privind condițiile din serviciul medical şi accesul nelimitat în serviciul medical al personalului nemedical. Pe seama celor constatate CpPT a elaborat recomandări: crearea condițiilor în serviciul medical conform cerințelor sanitar-epidemiologice. Utilizarea spațiilor serviciului medical conform destinației. Evaluarea condițiilor igienice în toate spațiile de detenție, pentru tratarea şi nimicirea mucegaiului.

Astfel, analizând minuțios textul raportului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție ale deținutului Ixari Maxim, prezentat de către administrația Penitenciarului nr.6 Soroca în prima instanță, precum analizând și argumentele recursului, Colegiul penal nu a regăsit expunerea argumentelor temeinice ce ar diminua credibilitatea pretențiilor invocate de condamnat, care de alt fel corelează cu constatările CpPT-ului expuse în Raportului cu privire la vizita de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca la 14.12.2023.

Respectiv, Colegiul penal la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Ixari Maxim pe parcursul detenției sale în perioadele nominalizate, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Constatând încălcările admise, judecătorul de instrucție just, în baza art.473^4 alin.(4) CPP, i-a redus pedeapsa condamnatului Ixari Maxim, corect aplicând formula de calcul stipulată de legislator în textul art.473^4 CPP. În acest sens judecătorul de instrucție și-a motivat eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Deși instanța corect a stabilit, că Ixari Maxim a fost deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioadele 08.04.2020 - 05.10.2020, 06.11.2023-20.11.2023- în total 194 zile, în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada 05.10.2020-07.07.2021 – în total 275 zile, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 07.07.2021-16.08.2021– în total 40 zile și în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în perioada 16.08.2021-06.11.2023, 20.11.2023-21.02.2024 și 05.03.2024-18.06.2024 – în total 1010 zile, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, totuși, a omis să se expună privitor la plângerea suplimentară depusă de condamnat (f.d.43-47), potrivit căreea se solicită constatarea faptului deținerii lui Ixari Maxim, în condiţii contrare prevederilor art.3

din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în perioada 06.01.2018-30.05.2018.

În lumina celor evidențiate Colegiul penal reține, că soluția judecătorului de instrucție, prin care a omis să se expună privitor la plângerea suplimentară depusă de condamnat pe perioada 06.01.2018-30.05.2018, constituie temei pentru recurs, prevăzut la art.444 alin.(1) pct.16) CPP și axându-se pe prevederile art.449 alin.(3) CPP, potrivit cărora, trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată, la caz, cauza fiind la al II-lea set de proceduri, instanţa de recurs va înlătura omisiunile la judecarea recursului.

Astfel, Colegiul penal reține, că potrivit materialelor cauzei, Ixari Maxim, a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, începând cu 09.01.2018-06.05.2018 și 28.05.2018-30.05.2018, iar la 30.05.2018, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) CP; art.287 alin.(3) CP; art.151 alin.(1) CP; art.84 alin.(1) CP la o pedeapsă totală de 4 ani 6 luni închisoare; art.90 CP – suspendată condiționat pe 4 ani, fiind eliberat din penitenciar (f.d.75) și ulterior fiind reținut la 08.04.2020 în baza încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți datată cu 10.01.2020 (f.d.139).

În același context, Colegiul penal notează, că potrivit art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau *în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deţinuţi în astfel de condiţii*, *dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

Colegiul penal notează, că modificările operate la Codul de procedură penală, ce se referă la noile reglementări expuse la art.473^2 - 473^4 CPP, au fost introduse prin Legea pentru modificarea şi completarea unor acte legislative nr.272 din 29.11.2018 și au intrat în vigoare la 01.01.2019.

Potrivit art.230 alin.(1) CPP, termene în procesul penal sunt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acţiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod, alin.(2) al aceluiași articol stipulând, că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Prescripția reprezintă termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere dreptul încălcat pe calea înaintării unei plângeri în instanța de judecată, la caz în temeiul art.473^2 - 473^4 CPP, și în termenul stipulat la aceste norme.

Respectiv dreptul condamnatului Ixari Maxim, de a se adresa cu plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, a fost acordat de lege la data de 01.01.2019 prin

introducerea noilor reglementări în Codul de procedură penală și anume de la această dată urmează a fi calculată prescripția.

Analizând prevederile legale menționate supra în raport cu circumstanțele stabilite, Colegiul consideră că condamnatul Ixari Maxim a expediat în instanța de judecată plângerea cu încălcarea termenului stipulat în art.473^2 alin.(5) CPP, or, pe perioadele: 09.01.2018-06.05.2018 și 28.05.2018-30.05.2018, acesta eliberându-se din locul de detenție la 30.05.2018, urma să înainteze cererea până la 01.05.2019, inclusiv, aceasta însă fiind datată cu 19.12.2023, fiind respectiv tardivă.

Din considerentele expuse supra, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc și admiterii recursului declarat de către condamnatul Ixari Maxim, din alte motive, cu casarea parțială a încheierii, _și pronunțarea în această parte a unei noi soluții, în rest se va menține încheierea contestată.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, art. 449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, art.449 alin.(3) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 26.04.2024, se respinge ca nefondat.

Recursul declarat de către condamnatul Ixari Maxim, se admite din alte motive, cu casarea parțială a încheierii și pronunțarea în această parte a unei noi soluții, după cum urmează.

Plângerea suplimentară depusă de condamnatul Ixari Maxim potrivit căreia se solicită constatarea faptului deținerii sale, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în perioada 06.01.2018-30.05.2018, se respinge ca fiind depusă tardiv.

În rest se mențin dispozițiile încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.